

TUDOMÁNYOS TÁVLATOK

VAJDASÁGI MAGYAR TUDÓSTALÁLKOZÓ 2017

REZÜMÉKÖTET

Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács
Újvidék, 2017

A kiadvány az MTA támogatásával készült.

TUDOMÁNYOS TÁVLATOK

VAJDASÁGI MAGYAR TUDÓSTALÁLKOZÓ 2017

SZERVEZŐK

Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT), Újvidék
MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTK EB), Budapest
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (Újvidéki Egyetem, MTTK), Szabadka
Hungarológiai Kutatóközpont (Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom
Tanszak), Újvidék

IDŐPONT

2017. április 8. (szombat)

HELYSZÍN

Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

TUDOMÁNYOS PROGRAMBIZOTTSÁG

Csányi Erzsébet
Lendák Imre
Lengyel László
Grabovac Beáta
Novák Anikó

Tartalomjegyzék

I. TUDOMÁNYOS TÁVLATOK – KÖSZÖNTŐ	9
II. PROGRAM	11
III. A PLENÁRIS ELŐADÁS REZÜMÉJE	15
PAP LÁSZLÓ	
Űrtávközlés és az európai szerepvállalás (ESA).....	15
IV. REZÜMÉK AZ MTA TUDOMÁNYTERÜLETEIKÉNT	16
1. HUMÁN TUDOMÁNYOK	16
CSÁNYI ERZSÉBET	
Tolnai-Šalamun-párhuzamok.....	16
KULCSÁR SAROLTA	
A kívülállás lehetőségei Csík Mónika A Szent Márton-küldetés című mesekönyvében	17
MÁTÉ EMESE	
A befogadói princípium bölcséleti aspektusai Weöres Sándor költészetében ...	18
MOLNÁR CSIKÓS LÁSZLÓ	
Az igeképzés szerepe napjaink szóalkotásában.....	19
NOVÁK ANIKÓ	
A maszkulinitás kódjai Tolnai Ottó műveiben.....	20
PALÁSTI ANDREA	
A fotográfia mint a felforgató női szubjektív terepe.....	21
SAMU JÁNOS	
Az önéletírás (új)mediális retorikája	22
SAMU-KONCSOS KINGA	
A levegő dicsérete. Nemes Nagy Ágnes költészetének „szinte látható”/„majdnem láthatatlan” szöveghelyei.....	23
SZŐKE ANNA	
Egy közmondás továbbélése Bellosics Bálint nyomán	24
2. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK	25
BADIS RÓBERT	
A vajdasági magyarság társadalmának korszerkezete	25
BERZE GIZELLA	
Csak az út van kijelölve, melyen indulnia kell, Egy 19. századi matematika tankönyv elemzése	26

BURÁNY MÁRIA TERÉZIA	
Múlt, jelen és jövő: Zenta város turisztikai változásai	27
DUDÁS ATTILA	
A fogyasztói hitelszerződés egyoldalú módosításának jogszerűségéről a magyar jogban.....	28
GRABOVAC BEÁTA	
Érzelemkutatás vizuális módszerekkel	29
LENDÁK-KABÓK KAROLINA, MUHONEN REETTA, PEÑUELA JULIA OLMOS, BENNEWORTH PAUL ÉS KABÓK JÓZSEF	
A humán és társadalomtudományok társadalmi hatásának elemzése	30
KAPÁS MÓNIKA, BÁLINT KRISZTIÁN	
Tanulók meglátásai a virtuális valóság alapú oktatás kapcsán a vajdasági Ivan Goran Kovačić Általános Iskolában	31
MAGYAR ATTILA	
Hadszíntérből vármegye, Adminisztráció és térformálás a Duna–Tisza közének déli részén a XVII. és a XVIII. század fordulóján	32
PAP TIBOR	
Az Európai Unió és Oroszország viszonya az Új Eurázsia-koncepció tükrében.	33
STOJÍČ KARANOVIĆ EDIT, IMAMOVIĆ ENISA	
Az interdiszciplináris és multidiszciplináris tudományok távlatai	34
VASS DOROTTEA	
A vajdasági hat-nyolc éves tanulók mesék iránti attitűdje.....	35
3. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNYOK	36
BAGÁNY IGOR, TAKÁCS MÁRTA	
Oktatási rendszerek paramétereinek vizsgálata lágy számítási módszerekkel.	36
BÁLINT KRISZTIÁN, TAKÁCS MÁRTA, TÓTH ALEX	
A kriptovaluta elfogadottsága a magyarországi egyetemi hallgatók körében....	37
BERETKA SÁNDOR	
Lépések egy világméretű fogyasztásigörbe-katalógus létrehozása felé	38
BORSOS ÉVA, CZÉKUS GÉZA, HORÁK RITA	
Néhány kvalitatív antropológiai jellemző eloszlása két vajdasági mintában.....	39
GAUDÉNYI TIVADAR	
A Palicsi-tó és a Ludasi-tó keletkezése (földtani kutatások alapján)	40
HORÁK RITA, SLOBODANKA PAJEVIĆ, MILAN BORIŠEV, NATAŠA NIKOLIĆ, MIRJANA BOJOVIĆ, MILAN ŽUPUNSKI, DANIJELA ARSENOV	
A bükk (<i>Fagus sylvatica</i>) életteni jellemzőinek változása a vegetációs időszak során.....	41

HUSZÁK ÁRPÁD	
A 3D videó jövője: Free Viewpoint Television.....	42
JUKRKOVIĆ I. MÓNIKA	
A II. típusú cefeidák űrtávcsővel nézve.....	43
KOVÁCS CINTIA, BALÁZS P. DOROTTYA	
Három online kurzus többszemponútú vizsgálata.....	44
KOVÁCS SÁRKÁNY HAJNALKA, KOVÁCS VILMOS	
A vajdasági mezőgazdaság aktuális jellemzői	45
KOVÁCS VILMOS, KOVÁCS SÁRKÁNY HAJNALKA	
Élelmiszer-vásárlási szokások.....	46
LENDÁK IMRE	
Kritikus infrastruktúrák információs rendszerei a felhőben – biztonsági dilemmák	47
LENGYEL LÁSZLÓ	
A borsó alkalmazhatósága a sertések takarmányozásában.....	48
LUKIĆ TIBOR	
Matematikai modellek a diszkrét tomográfiában	49
PAP ZOLTÁN	
Projektív, konjugált gradiens módszerek a nemlineáris, monoton egyenletrendszerek numerikus megoldására	50
PINTÉR RÓBERT, MARAVIĆ ČISAR SANJA	
Gamification az oktatásban.....	51
PÓTH MIKLÓS	
Digitális képkompressziós módszerek összehasonlítása	52
ROŽNJIĆ ANDREA, PÉICS HAJNALKA	
Egy sztochasztikus optimalizálási probléma lehetséges megoldási módszerei.	53
RÓZSA PÉTER	
Sárga és piros vilmoskörte-pálinka érzékszervi és kémiai vizsgálata.....	54
SIMON VILMOS	
Intelligens közlekedési rendszerek a jövő városaiban	55
TARJÁN LÁSZLÓ	
A mágneses tér mérésén alapuló terméklokalizáció az ipari termelésben.....	56
TARJÁN TOBOLKA ALBINA	
Nyárfák (Populus spp.) alkalmazása fitoremediációra	57
V. A REZÜMÉK SZERZŐI ÉS INTÉZMÉNYEIK.....	58

I. TUDOMÁNYOS TÁVLATOK – KÖSZÖNTŐ

Köszöntöm az olvasót a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT) immár 8. Tudóstalálkozója alkalmából. Az immár hagyományossá vált rendezvényünket először 2009-ben tartottuk meg „Innovatív tudomány” címen. Azóta – a 2010-es év kivételével – minden évben találkoztunk itt Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (MTTK) termeiben. A 2016-os évben kicsit erőltetett menetben ugyan, de azért sikerült megszervezni a konferenciánkat decemberben és ezzel megőrizni ezt a jelentős hagyományt.

A 2016-os év a tisztújítás éve volt, amikor a VMAT új elnökséget választott a 2016 márciusában szervezett titkos szavazáson. Az elnökség 11 tagja között vannak senior és junior kutatók és oktatók, illetve biztosítottuk a kontinuitást azzal is, hogy a korábbi elnökség tagjai közül többen újra bekerültek az elnökségbe. Az elnökség 2016-ban a nyár folyamán és az ősz elején átvette a feladatköröket, megpályázta a Magyar Tudományos Akadémia anyagi támogatását és hozzálátott a konferencia megszervezéséhez. Ezt a munkát siker koronázta, ugyanis 2016 december 10-én megtartottuk a 7. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozót (VMT 2016), melynek vezérgondolata a „Tudomány és erő” volt. Az egynapos konferencián összesen 55 dolgozat került bemutatásra. A korábbi évektől eltérően nem emailben kellett beküldeni a rezümétet, hanem az EasyChair konferencia-szervező rendszer felületén keresztül. Ez az újítás megkönnyítette a konferencia szervezését, de több szerző számára akadályt jelentett. Végül a műszaki gondok javát sikerült elhárítani az elnökségi tagok hathatós segítségével. A konferencia plenáris ülészakán három előadás hangzott el: Hajdú Zoltán akadémikus úr az európai határváltozásokról beszélt, Mester Gyula professzor úr a tudományometriáról, dr. Beretka Katinka docens pedig egy esetleges vajdasági magyar kutatóintézet jogi keretéről. A konferenciát egy kerekasztal zárta a vajdasági magyar tudományosság és felsőoktatás aktuális kérdéseiről.

A VMT 2016 befejezése után a rezümékötetet 2016. december végén jelentettük meg elektronikusan a VMAT weblapján. A teljes dolgozatokból összesen 15 érkezett be, a szerkesztett elektronikus kötetet 2017. május végéig tervezzük megjelentetni.

Mivel a VMAT elnöksége szerette volna a konferenciát visszatenni a szokásos húsvét környéki időpontra, a 8. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó (VMT 2017) megszervezésére kevés idő maradt a 2016-os decemberi tanácskozásunk lezárása után. Emellett el szeretnénk volna kerülni a konferenciánk közötti átfedést, ezért a 2017-es felhívást csak a 2016-os tanácskozás teljes dolgozatainak február 28-i beküldési határideje után küldtük ki. Emiatt nem meglepő, hogy jelenleg kicsit kisebb számú rezümé érkezett be, összesen 43. Örömmel tölt el azonban

bennünket, hogy a szerzők között sok fiatal kolléga van. Ez fontos, mert a Tudóstalálkozó nemcsak egy konferencia, ahol a VMAT-tagság évente egyszer találkozik, hanem egy olyan esemény is, ahol ismerkedni lehet, illetve ápolni a már meglévő személyes kapcsolatokat. A dolgozatokat a korábbi hagyománnyal összhangban az idén is a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) tudományterületei mentén soroltuk szekciókba.

A VMAT a közeljövőben az MTA hathatós támogatásának köszönhetően bővíteni fogja a tagság számára jelentős programok számát és általában a vajdasági tudományosság és felsőoktatás területén végzett munkáját. Több programon dolgozunk, amelyek közül némelyik érinti a Tudóstalálkozót is. Ilyen például tudományterületenkénti egy plenáris előadás bevezetése, amelyeket a szekcióülések elején tartanánk. Ezek az előadások azért is jelentősek, mert az egyes tudományos és oktatói fokozatok megszerzéséhez legalább egy plenáris előadás megtartása szükséges.

Megújult a weblapunk is, gazdagabb és könnyebben áttekinthető tartalommal rendelkezik.

A VMAT támogatni fogja a tagság, illetve a Vajdaságban tanuló PhD hallgatók külföldi konferencia-részvételét (regisztrációs költség, szállásköltség).

Szeretnénk létrehozni a VMAT díját, amelyet kiemelkedő tudományos teljesítményért ítélünk majd oda.

Fontolgatjuk a szaktestületek bevezetését is, amelyekben intenzívebben együtt tudnának működni a hasonló érdeklődési körű VMAT-tagok és munkatársak (pl. közös dolgozatok írása, illetve projekt tervezetek készítése adott tudományterületen).

A VMAT részt vesz a készülő Vajdasági Magyar Tudományos Adattár körüli munkálatokban is. Eredményesen pályáztunk a felelős tartományi titkárságnál a projekt résztámogatása ügyében. Az online kérdőíves felmérés révén több mint 250 vajdasági kutató és oktató adatait sikerült begyűjtenünk. A kiértékelt adatokat a VMAT weblapján (www.vmat.rs) tesszük nyilvánossá a közeljövőben – tudományterület, név vagy titulus alapján történő könnyű kereshetőséget biztosítva.

A VMAT elnöksége nevében:
Lendák Imre elnök

II. PROGRAM

- 9:00–10:00** **REGISZTRÁCIÓ**
- 10:00–10:30** **MEGNYITÓ, KÖSZÖNTŐK**
LENDÁK Imre elnök, Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács
TARNÓCZY Mariann főosztályvezető, MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság
LEPES Josip megbízott dékán, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
- 10:30–11:00** **PLENÁRIS ELŐADÁS**
Elnöklők: **CSÁNYI Erzsébet**, **LENGYEL László**, **LENDÁK Imre**
PAP László akadémikus: Úrtávközlés és az európai szerepvállalás (ESA)
- 11:00–11:15 **KÁVÉSZÜNET**
- 11:15–13:00** **PÁRHUZAMOSAN FOLYÓ DÉLELŐTTI SZEKCIÓÜLÉSEK**
- 11:15–13:00** **TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK I.**
Elnöklők: **Grabovac Beáta**, **Dudás Attila**
- 11:15–11:30 **Dudás Attila:** A fogyasztói hitelszerződés egyoldalú módosításának jogszerűségéről a magyar jogban
- 11:30–11:45 **Grabovac Beáta:** Érzelemkutatás vizuális módszerekkel
- 11:45–12:00 **Stojić Karanović Edit**, **Imamović Enisa:** Az interdiszciplináris és multidiszciplináris tudományok távlatai
- 12:00–12:15 **Lendák-Kabók Karolina**, **Muhonen Reetta**, **Peñuela Julia Olmos**, **Benneworth Paul** és **Kabók József:** A humán és társadalomtudományok társadalmi hatásának elemzése
- 12:15–12:30 **Badis Róbert:** A vajdasági magyarság társadalmának korszerkezete
- 12:30–12:45 **Pap Tibor:** Az Európai Unió és Oroszország viszonya az Új Eurázsia-koncepció tükrében
- 12:45–13:00 **Burány Mária Terézia:** Múlt, jelen és jövő: Zenta város turisztikai változásai
- 11:15–13:00** **HUMÁN TUDOMÁNYOK I.**
Elnöklők: **Novák Anikó**, **Samu János**
- 11:15–11:30 **Molnár Csikós László:** Az igeképzés szerepe napjaink szóalkotásában

- 11:30–11:45 **Szőke Anna:** Egy közmondás továbbélése Bellosics Bálint nyomán
- 11:45–12:00 **Máté Emese:** A befogadói princípium bölcséleti aspektusai Weöres Sándor költészetében
- 12:00–12:15 **Samu-Koncsos Kinga:** A levegő dicsérete. Nemes Nagy Ágnes költészetének „szinte látható” / „majdnem láthatatlan” szöveghelyei
- 12:15–12:30 **Samu János:** Az önéletírás (új)mediális retorikája
- 12:30–12:45 **Novák Anikó:** A maszkulinitás kódjai Tolnai Ottó műveiben
- 12:45–13:00 **Kulcsár Sarolta:** A kívülállás lehetőségei Csík Mónika A Szent Márton-küldetés című mesekönyvében

11:15–13:00 MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK I.

Elnöklők: Jurković I. Mónika, Póth Miklós

- 11:15–11:30 **Póth Miklós:** Digitális képkompressziós módszerek összehasonlítása
- 11:30–11:45 **Lukić Tibor:** Matematikai modellek a diszkrét tomográfiában
- 11:45–12:00 **Pap Zoltán:** Projektív, konjugált gradiens módszerek a nemlineáris, monoton egyenletrendszerek numerikus megoldására
- 12:00–12:15 **Rožnjik Andrea, Péics Hajnalka:** Egy sztochasztikus optimalizálási probléma lehetséges megoldási módszerei
- 12:15–12:30 **Jurković I. Mónika:** A II. típusú cefeidák úrtávcsővel nézve
- 12:30–12:45 **Tarján Tobolka Albina:** Nyárfák (*Populus* spp.) alkalmazása fitoremediációra
- 12:45–13:00 **Bagány Igor, Takács Márta:** Oktatási rendszerek paramétereinek vizsgálata lágy számítási módszerekkel

11:15–13:00 MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK II.

Elnöklők: Gaudényi Tivadar, Lengyel László

- 11:15–11:30 **Kovács Vilmos, Kovács Sárkány Hajnalka:** Élelmiszer-vásárlási szokások
- 11:30–11:45 **Lengyel László:** A borsó alkalmazhatósága a sertések takarmányozásában
- 11:45–12:00 **Borsos Éva, Czékus Géza, Horák Rita:** Néhány kvalitatív antropológiai jellemző eloszlása két vajdasági mintában
- 12:00–12:15 **Gaudényi Tivadar:** A Palicsi-tó és a Ludasi-tó keletkezése (földtani kutatások alapján)
- 12:15–12:30 **Lendák Imre:** Kritikus infrastruktúrák információs rendszerei a felhőben - biztonsági dilemmák

- 12:30–12:45 **Horák Rita, Slobodanka Pajević, Milan Borišev, Nataša Nikolić, Mirjana Bojović, Milan Župunski, Danijela Arsenov:** A bükk (*Fagus sylvatica*) élettani jellemzőinek változása a vegetációs időszak során
- 12:45–13:00 **Kovács Sárkány Hajnalka, Kovács Vilmos:** A vajdasági mezőgazdaság aktuális jellemzői
- 13:00–14:00 ÁLLÓFOGADÁS**
- 14:00–15:00 PÁRHUZAMOSAN FOLYÓ DÉLUTÁNI SZEKCIÓÜLÉSEK**
- 14:00–15:00 TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK II.**
Elnöklők: Vass Dorottea, Magyar Attila
- 14:00–14:15 **Magyar Attila:** Hadszintérből vármegye, Adminisztráció és térformálás a Duna–Tisza közének déli részén a XVII. és a XVIII. század fordulóján
- 14:15–14:30 **Kapás Mónika, Bálint Krisztián:** Tanulók meglátásai a virtuális valóság alapú oktatás kapcsán a vajdasági Ivan Goran Kovačić Általános Iskolában
- 14:30–14:45 **Berze Gizella:** Csak az út van kijelölve, melyen indulnia kell... Egy 19. századi matematika tankönyv elemzése
- 14:45–15:00 **Vass Dorottea:** A vajdasági hat-nyolc éves tanulók mesék iránti attitűdje
- 14:00–14:30 HUMÁN TUDOMÁNYOK II.**
Elnöklők: Palásti Andrea, Kulcsár Sarolta
- 14:00–14:15 **Csányi Erzsébet:** Tolnai–Šalamun-párhuzamok
- 14:15–14:30 **Palásti Andrea:** A fotográfia mint a felforgató női szubjektivitás terepe
- 14:00–15:00 MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK III.**
Elnöklők: Kovács Cintia, Pintér Róbert
- 14:00–14:15 **Pintér Róbert, Maravić Čisar Sanja:** Gamification az oktatásban
- 14:15–14:30 **Kovács Cintia, Balázs P. Dorottya:** Három online kurzus többszemponú vizsgálata
- 14:30–14:45 **Bálint Krisztián, Takács Márta, Tóth Alex:** A kripto valuta elfogadottsága a magyarországi egyetemi hallgatók körében
- 14:45–15:00 **Rózsa Péter:** Sárga és piros vilmoskörte-pálinka érzékszervi és kémiai vizsgálata

14:00–15:00 MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYOK IV.

Elnöklők: Beretka Sándor, Tarján László

14:00–14:15 **Beretka Sándor:** Lépések egy világméretű fogyasztásigörbe-katalógus létrehozása felé

14:15–14:30 **Tarján László:** A mágneses tér mérésén alapuló terméklokalizáció az ipari termelésben

14:30–14:45 **Simon Vilmos:** Intelligens közlekedési rendszerek a jövő városaiban

14:45–15:00 **Huszák Árpád:** A 3D videó jövője: Free Viewpoint Television

15:00–15:15 KÁVÉSZÜNET

15:15–15:30 A KONFERENCIA KIÉRTÉKELÉSE ÉS ZÁRÁSA

Moderátorok: NOVÁK Anikó, GRABOVAC Beáta, LENGYEL László, LENDÁK Imre

III. PLENÁRIS REZÜMÉ

ÚRTÁVKÖZLÉS ÉS AZ EURÓPAI SZEREPVÁLLALÁS (ESA)

Pap László

Az elmúlt néhány évtizedben a távközlési technológiák, hálózatok és szolgáltatások rohamosan fejlődtek. Ez a fejlődés az alábbi három alappillérrre épül:

- globalizálódás, azaz a különböző országok és kontinensek felhasználóinak az összekapcsolása, illetve nagy kiterjedésű földrajzi térségekben egységes távközlési szolgáltatások bevezetése;
- mobilitás, azaz olyan távközlési technológiák és eljárások alkalmazása, amelyek lehetővé teszik azt, hogy a felhasználók szinte bárhol és bármikor – például mozgás közben vagy távoli, lakatlan területeken, vízen és levegőben (repülőgépen) is – elérhetőek legyenek;
- integrálódás, azaz olyan – tipikusan digitális – rendszerek bevezetése, amelyek egyaránt képesek – a korábban hagyományosan külön hálózatokkal kezelt – hang-, kép- és adatfeldolgozásra és -továbbításra.

Mindezen általános folyamatok mellett alapvetően új lehetőségeket teremtett az internet elterjedése, amely amellett, hogy nagy tömegek számára lehetővé tette a szabad hozzáférést az információkhoz és a szolgáltatásokhoz, új alapokat teremtett a távközlési hálózati technológiák számára is.

E fejlődésben – más technológiai irányokkal együtt – kulcsszerepet kaptak és kapnak a műholdas távközlési rendszerek, amelyek sajátos tulajdonságaikkal egyes globális és mobil szolgáltatások bevezetését és működtetését kiemelten támogatják.

Akkor beszélünk úrtávközlésről, ha az információk átvitelére a hagyományos hálózati rendszereken kívül úrbeli rendszereket is felhasználunk. Tekintettel arra, hogy a távközlési piac rendkívül nyereséges, és a távközlés különféle szolgáltatásai iránti igény folyamatosan nő, a távközlési alkalmazások az egész űrtevékenységen belül várhatóan még hosszú ideig vezető szerepet töltenek be.

Az előadás áttekintést ad az űrtevékenység szerepéről a távközlési világhálózatban, az úrtávközlő rendszerekkel kapcsolatos alapfogalmakról és működő rendszerekről, kiemelve az európai űrügynökség speciális kezdeményezéseit.

Kulcsszavak: úrtávközlés, Európai Űrügynökség (ESA), globalizálódás, mobilitás, integrálódás

IV. REZÜMÉK AZ MTA TUDOMÁNYTERÜLETEIKÉNT

1. HUMÁN TUDOMÁNYOK

TOLNAI-ŠALAMUN-PÁRHUZAMOK

Csányi Erzsébet

A kutatás Tolnai Ottó és Tomaž Šalamun költészetének humorforrásaival foglalkozik, elsősorban a jugoszláv neoavantgárd szempontjából. A vizsgálat egy tágabb elméleti horizontból közelít a két költő verseihez. Alapvető kérdés, hogy a tréfa, a satíra, a blöff esetében milyen világgépi, filozófiai összetevők mozgatják a költői nyelv blaszfémikus dekonstrukciós eljárásait.

Kulcsszavak: jugoszláv neoavantgárd, humor, szubjektumfelfogás, Tomaž Šalamun, Tolnai Ottó

A KÍVÜLÁLLÁS LEHETŐSÉGEI CSÍK MÓNIKA A SZENT MÁRTON- KÜLDETÉS CÍMŰ MESEKÖNYVÉBEN

Kulcsár Sarolta

1700 évvel ezelőtt született Szent Márton, Pannónia egyik meghatározó szentje, ezért Magyarország Kormánya a 2016-os évet Szent Márton-émlékvéne nyilvánította, melyhez kapcsolódott Csík Mónika A Szent Márton-küldetés címet viselő mesekönyv megjelenése. A mesék főszereplője a Meseíró Lány, aki egyben a feladat teljesítésével, a mesék megírásával megbízott személy is, így ő az a kívülálló karakter, aki minden tekintetben, szövegei által beszámol a látottakról, az átélt élményekről és kalandokról. Ő az a más és egyben idegen, aki az idő kerekét visszafelé forgatva, a középkori kolostorok világába csöppenve belekóstolhat a szerzetesi életbe, annak minden szépségével és kihívásával együtt. A szövegekben az idegen nevek és a vajdasági kifejezések ugyanúgy jelen vannak, mint a középkorra jellemző latinosság, azaz egyfajta nemzeti idegenség is. Azonban a népmesei motívumok és a középkor sztereotípiái az idegeneket végül összehozzák egymással, legyen szó akár koridegenségről, akár kultúraidegenségről, sőt a történet végéhez közeledve Szent Márton idegenből egyre inkább magyar szentté válik.

Kulcsszavak: kívülállás, idegenség, másság, Szent Márton

A BEFOGADÓI PRINCÍPIUM BÖLCSELETI ASPEKTUSAI WEÖRES SÁNDOR KÖLTÉSZETÉBEN

Máté Emese

Aki az élet misztériumát kutatja művészete által, a teremtő és a befogadó princípium ritmusára érez rá. Mikrokozmoszként önmaga személyiségjegyeit, férfi és női aspektusát éli meg makrokozmoszi kivetülésként – vallja Johann Wolfgang von Goethe. A befogadói, a női princípium az élet misztériumát tárja elénk. A nő eggyé válik a működés életelvével, amelyik az alkotó természet és művelődés alkotó egysége is.

Kulcsszavak: befogadás, formaadás, női minőség aspektusai

AZ IGEKÉPZÉS SZEREPE NAPJAINK SZÓALKOTÁSÁBAN

Molnár Csikós László

A szóalkotás az a jelensége a nyelvnek, amely meglévő elemekből új szó létrehozásában nyilvánul meg. Történhet a nyelv szerkezeti szabályainak megfelelő módon (képzéssel, összetétellel stb.) vagy mesterséges úton (pl. szóelemek egybeolvasztásával), szóteremtéssel és más nyelvek állományából való átvétellel. A magyar nyelvben ma is jönnek létre szavak, megfigyelésükkel érzékelhetjük, hogy a nyelv élő szervezetként működik. A szemünk előtt folyó szóalkotásra való hivatkozás a nyelvtanításban is hasznos lehet, ugyanis ezáltal a diákok sokkal közelebbinek érezhetik magukhoz a szóalkotásmódokat, mint ha régen lejátszódott folyamatokra hivatkozunk. Az igeképzés napjainkban is fontos szóalkotásmódnak számít. A mai igeképzés különféle alapszavakon történhet: meglévő magyar főnév (pl. ötletel), meglévő magyar melléknév (pl. hatályosul), meglévő magyar ige (pl. fotózkodik), ismert idegen eredetű szó (pl. sztriptíz), magyar neologizmus (pl. figyuz), idegen neologizmus (pl. parázik) stb. Olykor nemcsak igeképzőt tesznek a beszélők az alapszóhoz, hanem igekötőt is, vagyis a képzés összetétellel párosul (pl. be - szerény - kedik). Az újonnan létrejött igék leginkább a bizalmas szóhasználatban (a szlengben) fordulnak elő (pl. nagymamázik, kukázik, kekeckedik stb.) azonban olyan is akad köztük, amely választékosnak számít, és várhatóan köznyelvivé válik (pl. bankol).

Kulcsszavak: szóalkotás, igeképzés, neologizmus, szleng, köznyelv

A MASZKULINITÁS KÓDJAI TOLNAI OTTÓ MŰVEIBEN

Novák Anikó

A Tolnai-szövegekben nagyon gyakran találkozunk sérült, furcsa, valamiféle hiánytól szenvedő, marginális figurákkal, mint például a falubolond Wilhelmmel, Lábatlan Baráthtal és Vak Vigh Tibikével, akiknek fogyatékoságuk valamiféle többletet is kölcsönöz. A tengeri kagyló című kisregényben szinte az összes férfiszereplő e csoportba tartozik, gondoljunk csak a törpe kertészikre, a béna parkőrre, a vak zongorahangolóra vagy éppen a fürdőzőket kukkoló kamaszfiúkra, akik még nem léptek be a férfikorba. A valódi értelemben vett férfi hiányként van jelen a szövegben, így a férfivá válás rögzös útján haladó fiúk nem rendelkeznek megfelelő szerepmintákkal.

Az előadás középpontjában Tolnai Ottó műveinek e férfiszereplői állnak, akik furcsaságukkal, különlegességükkel hívják fel magukra az olvasó figyelmét. A vizsgálódás elméleti alapját a társadalmi nemek tudománya és a férfikutatások jelentik.

Kulcsszavak: Tolnai Ottó, társadalmi nem, férfiszerepek, maszkulinitás

A FOTOGRAFIA MINT A FELFORGATÓ NŐI SZUBJEKTIVITÁS TEREPE

Palásti Andrea

A fotográfia – mint a felforgató (szubverzív) női szubjektív terepe – tematizálja a női test és a szexualitás politikáját a művészet világának patriarchális diskurzusán belül. A posztfeminista kritika, a queer elmélet és a kultúrakutatás elméleti perspektívájából szemlélve mutatjuk be Bogdanka Poznanović, Katarina Radović és Tanja Ostojić munkáit. Ezek a munkák a nőiség médiareprezentációit elemzik, a nő vizuális és nyelvi identitása bemutatásának és konstruálásának paramétereit, társadalmi normáit provokálják.

Kulcsszavak: fotográfia, patriarchális diskurzus, a nőiség médiareprezentációja, identitás

AZ ÖNÉLETÍRÁS (ÚJ)MEDIÁLIS RETORIKÁJA

Samu János

Az előadás az önéletrajz, önéletírás, önarckép szubjektumkonstituáló funkciójának mechanizmusait vizsgálja. Az autobiográfia és annak értelmezése klasszikus pozícióiból kiindulva az eltérő megnevezések mediális szempontú föltárását a szubjektumfilozófiai implikációk szem előtt tartásával végzi el.

Az irodalmi (műfaji) kódok változása a Vilém Flusser által telematikus társadalomnak nevezett kontextusban intermediális problémává tágul, ahol az önéletrajz grafikussága digitalizálódik, az önéletírás narratívája multimedialis lesz, az önarckép egyre inkább a hálózatban továbbított mozgóképként aktualizálódik.

Kulcsszavak: önéletírás, retoricitás, telematikus társadalom

A LEVEGŐ DICSÉRETE. NEMES NAGY ÁGNES KÖLTÉSZEKÉNEK „SZINTE LÁTHATÓ”/„MAJDNEM LÁTHATATLAN” SZÖVEGHELYEI

Samu-Koncsos Kinga

A semmiből való felbukkanás, a keletkezés, az elválás pillanatának fürkészése, a derridai értelemben vett horizonttalan várakozás a 'szinte', 'majdnem', 'alig' módosítószóktól áthatott kései Nemes Nagy-versekben (Múzeumi séta, Falevél-száraz, Teraszos tájkép, Lement a nap, Egy pályaudvar átalakítása, Hó) központi jelentőségűvé válik. Nemes Nagy Ágnes Rilke-szótárában is szerepel a „majdnem” által fémmjelzett szóbokor, amelyet korántsem a bizonytalansággal, sokkal inkább a pontossággal jegyez el: „még ezen a kivételes helyen is a második elégiában, az angyalok »A léleknek szinte halálos madarai« – mindenütt ez az oda-vissza hullámmászás. Milyen mélyértelmű understatement, milyen remek költői fortély mindig levenni, lecsalni egy kicsit az ábrázolatból, hogy a versszöveg el ne bízza magát – de annál biztosabb, lidércesen pontos legyen.” Ez a pontosság szolgálatába állított pontatlanság (amely A költői képben kifejtett tárgyias módszer „sokértelmű azonosság”-fogalmának Nemes Nagy-féle öndekonstrukciójaként működik) egyfajta határátlépésként is felfogható, a jelentések el(ő)tűnésének, a Julia Kristeva-i abjekt szakasz tárgy nélküli azonosságának első előtti vagy utolsó utáni pillanataként, amely a köztesség-költészet tétjeként a posztapokaliptikus lét és szubjektum megragadhatóságát jelöli ki.

A paradoxon modern, a konvencionális jelentéseket összezavaró, mögétékintő működésével összevetve az 'alig', a 'szinte' későmodern (szinte-posztmodern) poétikája már nem az összeegyeztethetlenség jelentésképző feszültségéhez, hanem a különbség, azaz a jelentés lehetőségének felmerüléséhez, a jelentés „zéró-síkjához” (Teraszos tájkép) kötődik, ahhoz a csodához, melynek során a (lacani) valóságból „önkényesen bár, de szükségszerűen” (uo.) megszületik a jelölők rendje. A nárcisztikus üresség horizontnélkülisége, a zéró-sík decentrált messiása az abjekt szakaszba „visszaajított” szubjektum reménye.

Kulcsszavak: tárgyias líra, tanúságtétel, abjekt, szinte-poétika

EGY KÖZMONDÁS TOVÁBBÉLÉSE BELLOSICS BÁLINT NYOMÁN

Szőke Anna

A véletlen hozta elém azt a közmondást, amit igazából sokáig nem is értettem. A magyarság szempontjából Bánát legszórványabb területein, valamennyink meglepetésére, a közmondások hozzátartoznak a mindennapi beszédhez, természetesen a megfelelő alkalmakkor és helyen.

Ottjártamkor többször is hallottam a következő közmondást: Az olyan, mint az oroszban lett kiscsirke. Kérdésemre, hogy az milyen, kétféle választ kaptam. Az egyik: Hát, amikor a tyúk titokban elül, nem tud róla a gazdája, s egyszer csak elővezeti a kiscsirkéket. Amelyik lány lányfejjel hozta világra gyermekét, azt titokban kellett tartani, mint a kotlós a tojásait. De van egy másik jelentése is, adták tudtomra. Azért oroszban lett kiscsirke, mert az orosz katonák sok fiatal lányt, menyecskét megbecstelenítettek, s az így született gyereket nevezték oroszban lett kiscsirkének.

Bellosics Bálint A gyermek a magyar néphagyományban (Adatok a magyar gyermek néprajzához) című könyvében bukkantam a Fejértelepen hallott közmondás eredetére. Így hangzik: Az oroszok kótt gyerek (Halas, Magyar Nyelvőr. XIV. 516.) jelentése törvénytelen, titkon, alattomban, lopva.

Versec környékén rendkívül gazdag néprajzi anyagot gyűjtöttem. Meglepő volt számomra, hogy beszélgetéseink során sok példabeszédet, szólást, közmondást mondanak, mintegy értelmezve, színezve, gazdagítva az eseményt, a történetet.

A tanulmány azt vizsgálja, mi az oka annak, hogy a szórványterületeken a magyar nyelvben dominálnak a közmondások és a szólások. Sommás utalásokkal erősítik meg mondanivalójukat, azok a magyar nemzetiségű személyek, akik már csak a szüleiktől tanulták meg anyanyelvüket, iskoláztatásuk államnyelven történt.

Szinte minden élethelyzetre találnak valami odailő közmondást. Kutatásaim során olyan szólásokkal és közmondásokkal találkoztam, amelyek Bellosics Bálint tanulmánykötetében is előfordulnak.

Kulcsszavak: közmondás, szórvány, anyanyelv

2. TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

A VAJDASÁGI MAGYARSÁG TÁRSADALMÁNAK KORSZERKEZETE

Badis Róbert

A 2011-es népszámlálás alkalmával Vajdaságban 251 136 magyar nemzetiségű személyt írtak össze. A vajdasági magyarok átlagéletkora 44,97 év volt. Ez a rendkívül magas szám azt mutatja, hogy a vajdasági magyarság társadalma egyre inkább elöregedik. Előadásomban összevetem a vajdasági magyar társadalom korszerkezetét a többi itt élő nemzetiség korszerkezetével. Külön kitérek a függőségi arányszámok bemutatására. Ezen arányszámok az eltartásra szoruló korcsoportoknak a produktív korú népességhez való viszonyát jelzik. Beszélhetünk gyermekeltartási rátáról, illetve időskorúak eltartási rátájáról is. Egy társadalom korszerkezetének kutatása hasznos, mivel az eredményeket figyelembe véve fel tudunk készülni az elöregedő társadalmak szociális kihívásaira.

Kulcsszavak: vajdasági magyarság, demográfia, korszerkezet

CSAK AZ ÚT VAN KIJELÖLVE, MELYEN INDULNIA KELL... EGY 19. SZÁZADI MATEMATIKA TANKÖNYV ELEMZÉSE

Berze Gizella

A különböző iskolai tantárgyak tanulmányozásának és fejlesztésének egyik legfontosabb eleme a tankönyv. A tankönyvek kifinomultan képesek megjeleníteni az egy-egy országban vagy területen elfogadott társadalmi-politikai, tudományos és tradicionális célokat és elvárásokat az oktatással kapcsolatban. A matematika mint tantárgy az iskolatörténet és a kurrikulum szerves része a kezdetektől, s a tárgyhoz tartozó tankönyvek tudományközvetítő módozatainak fejlődése híven tükrözi a történelem során változó ideákat, normákat és tanuláselméleti álláspontokat. A tankönyveknek legtöbbször meghatározott célközönsége van, s ez keretek közé szorítja a lehetőségeket az ismeretek közvetítésében. Tanulmányunkban Nagy Károly 1837-ben kiadott (Rohrmann – Schweigerd, Bécs), gyermekeknek szóló matematika tankönyvét, *A kis számító. magyar gyermek kézikönyve* című könyvet mutatjuk be. A szerző életútjának és szakmai álláspontjának megismerésén túl fő célunk az volt, hogy érzékeltesük azokat a mozzanatokat, amelyek jelzik, ahogyan a kiadvány próbálkozást tesz a matematikai alapismeretek gyermekközpontú tanításának bemutatására. A vizsgálat alá vett kézikönyv kiadásának időszakában – a XIX. század első harmadában – az ilyen szerzői szándék újdonságnak számított, s bár mai ismereteink szerint mérsékelt sikerrel járt, mégis fontos mérföldkőnek tekinthetjük a tankönyvkészítés területén. A kiadvány megtalálható a Szegedi Tudományegyetem Klebersberg Könyvtár Régi könyvek tárában, valamint digitalizálva az MTA Könyvtár és Információs Központ Katalógusában – ezeket a példányokat használtuk fel a tanulmányozáshoz. A vonatkozó történetírási szakirodalom feltárása mellett figyelembe vettük a korabeli sajtó könyvismertető kritikáját is. Elemzésünk elsősorban szakmódszertani szempontok mentén halad, kitérve azokra a szerzői megnyilvánulásokra, amelyekből következtetni tudunk a tankönyv írójának elképzeléseire a matematikai ismeretek elsajátításának és a készségek fejlődésének folyamatáról.

Kulcsszavak: tankönyvkutatás, matematika, tankönyvtörténet

MÚLT, JELEN ÉS JÖVŐ: ZENTA VÁROS TURISZTIKAI VÁLTOZÁSAI

Burány Mária Terézia

Zenta község Bácska északi területén található, 42 km-re délre a szerb-magyar határtól. Zenta, az egyik legrégebbi vajdasági település, a Tisza mellett fekszik. A város a Tiszavidék gazdasági, kereskedelmi, pénzügyi, egészségügyi, kulturális, valamint adminisztratív központja.

Előadásomban azt kívánom megvizsgálni, hogy az elmúlt néhány évben hogyan változott a vendégéjszakák száma. Bemutatom a rendezvényturizmus által kínált programokat, melyek arra hivatottak, hogy „érdekessé” tegyék a várost. E programok azok, melyek a község területén kerülnek megrendezésre, azok vonzerejével próbálom magyarázni a vendégéjszakák számának változását, illetve más, hasonló nagyságú községeken keresztül (Benchmark-példával) igyekszem bemutatni hogyan csinálják ezt mások. Ezután ismertetem a községben található látnivalókat is, melyek szintén növelhetik a városba látogatók számát, ha kellőképpen ismertek a turisták körében.

Természetesen akkor kerek az egész, ha bemutatom a szálláshelyeket is, azok mit kínálnak, milyen mennyiségben, mennyire felelnek meg a városba látogatók számára.

Az előadás végén pedig építőjelleget következtetéseket igyekszem levonni, melyek elősegítenék a vendégéjszakák számának további növekedését a város területén.

Kulcsszavak: Zenta, turizmus, vendégéjszakák száma, rendezvények, látnivalók

A FOGYASZTÓI HITELSZERZŐDÉS EGYOLDALÚ MÓDOSÍTÁSÁNAK JOGSZERŰSÉGÉRŐL A MAGYAR JOGBAN

Dudás Attila

A 2007-ben kirobbant és 2008-ban világméretűvé vált gazdasági válság, majd pedig a svájci frank árfolyamának óriási megemelkedése a hosszú távú lakossági deviza alapú hitelezés krízisét eredményezte. Ennek folyományaként ugrásszerűen megemelkedett a banki kölcsönszerződések semmissé nyilvánítása céljából indított perek száma, amelyekben számos tisztességtelen banki gyakorlat és szerződési rendelkezés került górcső alá, többek között a hitelszerződés egyoldalú módosítására vonatkozó jogi kikötések a hitelintézet részéről.

Nem volt ez másként Magyarországon sem. A hitelszerződések semmissé nyilvánítása céljából kezdeményezett perek megmutatták, hogy a bankok a hitel- és kölcsönszerződésben vagy az általános szerződési feltételeikben rendszerint kikötötték saját javukra a szerződés egyoldalú módosításának jogát. A régi Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény (Hpt.) 2010. január 1-ig hatályos szövege, meglehetősen tág jogi keretet szabva, lehetővé tette az egyoldalú szerződésmódosítás jogának kikötését. A régi Hpt. 2010. január 1-je után hatályos szövege, akárcsak az új Hpt., e kérdést már lényegesen pontosabban és korlátozó módon szabályozta. Mindennek ellenére az egyoldalú szerződésmódosítási jog kikötésével és gyakorlásával kapcsolatban számos kérdés merült fel a bírói gyakorlatban, amelyekkel kapcsolatban a Kúria egységes útmutatást kívánt adni. Erre először a Partiscum-ügyben hozott részítéletben, majd a [(2/2012 (XII. 10.) PK véleményben, végül pedig a 2/2014. PJE határozatban került sor, amelyet az Európai Unió Bíróságának a Magyarországról kezdeményezett C-26/13 Kásler-ügyben hozott ítélete után fogadott el a Kúria. A folyamat végét a 2014. évi XXXVIII törvény elfogadása jelenti, amely a 2/2014. PJE határozatba foglalt álláspont törvényi szintre való emelését eredményezte. A törvény számos rendhagyó megoldása alkotmányossági aggályokat vetett fel, de kiállta az alkotmányossági vizsgálat próbáját.

Kulcsszavak: fogyasztói kölcsönszerződés, hitelkamat, hitelkamat módosítása

ÉRZELEMKUTATÁS VIZUÁLIS MÓDSZEREKKEL

Grabovac Beáta

A dolgozat célja, hogy körüljárja milyen vizuális eszközök vannak ma használatban az érzelemkutatásban.

Statikus, képi ingerek adatbázisai mellett életközelibb videófelvételek is alkalmazhatók különböző érzelemfelismerő feladatokban. Másrészt mindkét fajta érzelmi indukcióra is alkalmas.

Munkánk célja, hogy összevessük, milyen előnyökkel és hátrányokkal jár az egyik, illetve a másik vizuális módszer használata, valamint, hogy milyen különböző képi, illetve filmalapú eszközöket/adatbázisokat használhatnak ma a kutatók.

Kulcsszavak: érzelem, vizuális inger, kép, videó

A HUMÁN ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK TÁRSADALMI HATÁSÁNAK ELEMZÉSE

Lendák-Kabók Karolina, Muhonen Reetta, Peñuela Julia Olmos,
Benneworth Paul és Kabók József

A dolgozat célja bemutatni a humán és társadalomtudományok társadalmi hatásának fajtáit különböző európai humán és társadalomtudományi témájú kutatási projektek elemzésével. A kutatás a CA15137 számú COST projekt European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities (ENRESSH) Akció keretében, 65, a humán és társadalomtudományok területén folytatott kutatási projekt elemzésén alapszik. Az adatgyűjtést az ENRESSH projekt tagjai egy nyílt végű kérdőív kitöltésével végezték, amelynek segítségével bemutattak egy-egy nemzeti szintű kutatási projektet. Összesen három kutató dolgozott a kérdőív kidolgozásán és az adatok elemzésén, míg tizenhét ország kutatói vettek részt a kutatásban. A kutatási projektek elemzése segítségével az általános csővezetékmodell (angolul: pipeline) által elért társadalmi hatás további fajtáinak feltérképezése vált lehetővé. A kutatás a csővezetékmodell következő társadalmi hatásokat előidéző általános fajtáit ismerteti: elterjesztés, együttműködés létrehozása, társadalmi hatásra való reagálás és a társadalmi változások hajtóereje. Az elterjesztésnél az érdekeltek a kutatási eredményekről a publikációkból, közösségi médiából, weboldalakról stb. értesülnek. Az együttműködés létrehozásánál a kutatók rendszeresen együttműködnek az érdekelt felekkel. A társadalmi hatásra való reagálásnál a kutatók a kutatási eredményeiket a pillanatnyi történések kapcsán mutatják be (pl. terrorista támadások, természeti katasztrófák stb.) A társadalmi változások hajtóerejénél a kutatási folyamat maga váltja ki a társadalmi változást. A dolgozat megvitatja, vajon a felsorolt társadalmi hatások közül melyek azok, amelyek a humán és társadalomtudományok mellett, az élettelen természettudományokra és a matematikára, illetve az élő természettudományokra is alkalmazhatók. A társadalmi hatás fajtáinak alkalmazhatósága a különböző tudományterületeken belül azért is fontos, hogy a fenn említett tudományok kutatási eredményei minél érthetőbbek és elérhetőbbek legyenek a nyilvánosság számára.

Kulcsszavak: tudományterületek, társadalmi hatás, elemzés

TANULÓK MEGLÁTÁSAI A VIRTUÁLIS VALÓSÁG ALAPÚ OKTATÁS KAPCSÁN A VAJDASÁGI IVAN GORAN KOVAČIĆ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Kapás Mónika, Bálint Krisztián

Napjainkban a modern oktatási technológia egyre inkább előtérbe kerül. A jelen digitális generációját képviselő általános iskolai diákok nyitottsága a technológiai megoldások és virtuális közösségek iránt vitathatatlan. Ebből kifolyólag a kutatás elsődleges célja, hogy felmérje azt, hogy a tanulók hogyan viszonyulnak a virtuális valóság (rövidítve: VV) alapú oktatáshoz, mennyire nyitottak egy ilyen oktatási technológia bevezetésére az általános iskolában.

A tanulóknak egy olyan eszközről és esetleges új „oktatási módszerről” kellett véleményt formálniuk, amelynek a jövője bizonytalan és egyelőre megfoghatatlan. A kutatás rávilágított arra, hogy a tanulók 48%-a még nem is hallott a VV-ről, ezért az ő válaszaikat korlátozott módon tudtuk figyelembe venni.

A kutatásban az Ivan Goran Kovačić Általános Iskola 121 felső tagozatos tanulója vett részt. Az empirikus kutatás során a pedagógiai mérések tipikus eszközeit, a kérdőíveket alkalmaztuk. A kapott adatokat az SPSS program segítségével elemeztük.

A megkérdezett tanulók (azok, akik hallottak már a VV-ről) 83%-a évfolyamtól függetlenül (χ^2 próba, $p=0,052$) lehetőségtől függően szívesen választaná a VV-alapú szemléltető oktatásban való részvételt. A virtuális környezetet a tanulók 75%-a érdekesnek találná, ezt azzal indokolták, hogy a virtuális alapú tanulás során valószínűleg könnyebben elsajátítanák a szükséges tananyagot. A tanulók meglátásai szerint fizikát, kémiát, valamint földrajzot lehetne a legsikeresebben oktatni VV-eszközök segítségével.

Sajnálatos módon a VR-eszközök igencsak drágák, ennek ellenére szükségszerű ezzel az oktatási módszerrel is foglalkozni, hiszen elképzelhető, hogy a jövőben már a virtuális oktatásé lesz a főszerep.

Kulcsszavak: virtuális tanulási környezet, virtuális valóság, virtuális pedagógus

HADSZÍNTÉRBŐL VÁRMEGYE ADMINISZTRÁCIÓ ÉS TÉRFORMÁLÁS A DUNA–TISZA KÖZÉNEK DÉLI RÉSZÉN A XVII. ÉS A XVIII. SZÁZAD FORDULÓJÁN

Magyar Attila

Az előadás a térformálás különböző aspektusait igyekszik bemutatni a Habsburgok által az Oszmán Birodalomtól a XVII. század végén elfoglalt/visszafoglalt dél-magyarországi területeken, elsősorban térelméleti és igazgatástörténeti kérdéseket érintve. A tér ebben a kontextusban mint egy megkonstruált, kommunikációs folyamatok során létrejövő entitás elemezhető. A (köz)igazgatás a jelen vizsgálat értelmezése szerint összetett társadalmi folyamatok és egyezkedések eredményeképpen jön létre, amelyek hierarchizáltak ugyan, de állandó alkalmazkodást igényelnek a bennük részt vevő személyektől. Ebből kifolyólag számít különösen fontosnak, hogy a közigazgatás alakulását a helyi viszonyok elemzéséből kiindulva vizsgáljuk, így kapva képet a hatalmi gócpontok helyzetéről is.

Az előadás arra próbál rámutatni, hogy milyen intézményes és személyes kapcsolatok befolyásolták Bács és Bodrog vármegyék XVII. század végi újjáalakulását, hogyan kutathatóak azok a személyi és intézményi kapcsolatok, amelyek a helyi hatalmi viszonyokat, a (köz)igazgatás lokális tereit és formáit létrehozták és működtették.

Kulcsszavak: Dél-Magyarország, közigazgatás, térformálás, Bács és Bodrog vármegye

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS OROSZORSZÁG VISZONYA AZ ÚJ EURÁZSIA-KONCEPCIÓ TÜKRÉBEN

Pap Tibor

Az európai és az észak-ázsiai nagytérségeket érintő két elképzelést, valamint azok birodalmi vonzatait kívánom elemezni, tekintettel arra, hogy térségünk számára e két koncepcióhoz való viszonyulás mindig perdöntő volt, s az is marad. Az egyik a Nyugat-Balkán még lezáratlan közeledése/csatlakozása az EU-hoz. A másik koncepció egy, kevésbé intézményesült szemantikai síkon is kiforratlanabb, térhez kötött kezdeményezés: az ún. Eurázsia-koncepció. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy az egypólusú világtrend visszaszorulásával olyan kihívások elé néz a Nyugat-Balkán, amelyek még az érte versengő centrumokban sem eldöntött és magától értetődő forgatókönyvek mentén rajzoltatnak meg, ám jól modellezhető következményekkel kecsegtetnek/fenyegetnek. Az eddigi hegemon (USA) visszahúzódása következtében új önértelmezéssel kell előállni a geostratégiai szereplőknek. A köztük lévő sajátos kapcsolat, a kölcsönös függés okán közös nevezőként egy, a 'kiterjesztett Svájc-modellként azonosított' birodalmi szintű, de atipikus jegyekkel jellemezhető Európai Unió kialakulása sem elképzelhetetlen. Talán nem lenne értelmetlen az egyre súlytalanabbá váló Európa számára egy olyan gondolat kísérletnek a kidolgozása sem, amely számol azzal az egyelőre megváltoztathatatlan tűnő orosz interpretációs sarokponttal, miszerint Európa orosz szempontból a legjobb esetben is csak, mint „baráti semleges” térség artikulálhatja magát. Ez fokozottan érvényes lesz egy, a saját védelmét egyre inkább önerőből megoldani kényszerülő atipikus „sui generis” birodalom számára, amely a hódítással szemben az önkéntes csatlakozást (és annak ellentétes végpontját: az önkéntes távolmaradást), valamint az egyneműsítéssel (univerzalizmus/homogenizáció) szemben a különbözőségek elismerését tartja követendőnek. Ellenkező esetben a térség országai csak abban bízhatnak, hogy annyira leértékelődik az egész nagytérség, hogy nem lesz értelme a Heartland Kelet-Ázsiába való áttolódásával geostratégiai célból geoökonómiai/hagyományos eszközökkel keményen fellépni egyik nagyjátékosnak sem Európában.

Kulcsszavak: sui generis Európai Unió, Eurázsia, Nyugat-Balkán

AZ INTERDISZCIPLINÁRIS ÉS MULTIDISZCIPLINÁRIS TUDOMÁNYOK TÁVLATAI

Stojić Karanović Edit, Enisa Imamović

A tudomány az emberiséget körülvevő világ megismerésére irányuló tevékenység, melynek célja, hogy tudást biztosítson a természeti és társadalmi adottságok minél megfelelőbb uralására az emberiség javára. Sajnos, ismert jelenség a tudomány és tudás kisajátítása szűkebb érdekek elérése céljából, vagyis a tudománnyal és tudással való visszaélés. Ezt a jelenséget megkönnyíti az interdiszciplináris és multidiszciplináris kutatások hiánya. Ebből fakadóan a mai világban, a tudományágak mai fejlődésének fokán még nagyobb szükség van az egyes tudományterületeken belüli multidiszciplináris kutatásokra (mint amilyenek a multidiszciplináris természettudományok, multidiszciplináris műszaki tudományok, multidiszciplináris társadalomtudományok stb.), és a tudományos területek közötti interdiszciplináris kutatásokra.

Kutatásunk középpontjában a Duna-medence egységes, integrális kezelése áll – elsősorban a medence vízgazdagsága és annak fenntartható használásának követelményei szempontjából.

A Duna egykor egy nagyon gazdag ökoszisztémával, több száz vizekben és vízparton élő fajjal rendelkezett. Ma a Dunának ez a tulajdonsága nem létezik. A természeti források kizsákmányolása és a környezetvédelmi magatartás hiánya a víz és más természeti források degradálásához vezetett. A szennyeződés hatalmas károkat okozott. Egyes fajok kipusztultak, az emberi faj egészsége is veszélybe került.

Nemcsak a víz és a hozzá kapcsolódó természeti források követelik az együttes fellépést a természetvédelem terén, hanem más erőforrások kezelése is. Ez csak regionális együttműködéssel érhető el. A regionális együttműködés pedig csak akkor valósul meg minden résztvevője javára, ha egy interdiszciplináris regionális tudományon alapszik.

Kulcsszavak: interdiszciplináris tudomány, regionális tudomány, természeti erőforrások, fenntartható hasznosítás, Duna-medence

A VAJDASÁGI HAT-NYOLC ÉVES TANULÓK MESÉK IRÁNTI ATTITÚDJE

Vass Dorottea

A 6-8 éves tanulókkal 1910-ben a Magyar Gyermektanulmányi Társaság Nagy László kezdeményezésére végzett vizsgálatot Magyarországon, amelyet hét évvel később, 1917-ben Nógrády László dolgozott fel. Közel ötven év után Tóth Béla foglalkozott ilyen alaposan a kisiskolások irodalmi érdeklődésével. Tóth kutatása óta eltelt még félszáz év, a gyerekek érdeklődési köre pedig valószínűleg megváltozott. Jelen kutatás empirikus módon vizsgálja az első osztályos tanulók mesék iránti attitűdjét. A kutatásban a vajdasági általános iskolák első osztályos tanulói vettek részt (N=267), akikkel személyes, egyéni interjú készült a Tóth-féle bővített beszélgetési szempontok alapján. A feldolgozott eredmények egy átfogó képet adnak a hat-nyolc éves korosztály olvasási szokásáról, arról, hogy ki olvas ennek a korosztálynak otthon, milyen az első osztályos tanulók olvasási készsége, milyen irodalmi szövegek iránt érdeklődik leginkább ez a korosztály, mely mesehőstípusok ragadják meg leginkább a figyelmüket, melyek a kedvelt és melyek a kevésbé kedvelt mesehőstípusaik, és valójában milyen irodalmi szövegtípusokat szeretnek a mai hat-nyolc éves tanulók. A kapott eredmények mind az olvasáskultúra fejlesztését tekintve, mind az első osztályos olvasókönyvek irodalmi szövegeinek felújításakor hasznos információvá válhatnak, de ugyanúgy fontos lehet a könyvtárak részére is, hiszen a gyerekek által kedvelt témájú könyvekkel tudják majd bővíteni állományukat.

Kulcsszavak: olvasóvá nevelés, attitűdvizsgálat, hat-nyolc éves korosztály, irodalmi igény

3. TERMÉSZETTUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

OKTATÁSI RENDSZEREK PARAMÉTEREINEK VIZSGÁLATA LÁGY SZÁMÍTÁSI MÓDSZEREKKEL

Bagány Igor, Takács, Márta

Az oktatási környezetek országról országra változó struktúrákat mutatnak, de szereplőik szinte változatlanul ugyanazok: a tanuló, a család, a pedagógusok, az iskola, az oktatási rendszer, a minisztérium. A rendszerbeli kapcsolatokat is hasonló tényezők határozzák meg: az általános gazdasági helyzet, az oktatási rendszer szervezettsége, az állam által folyósított anyagi támogatás mértéke és mások. Mégis más-más a rendszerek hatékonysága. A kutatásunk célja feltárni az oktatási rendszerekre ható tényezők kapcsolatrendszerét, modellezni a működésüket és ennek alapján kivizsgálni a különböző oktatási rendszerek hatékonyságát. Tekintettel arra, hogy e kutatásoknak elsősorban szociometriai alapjai vannak, egyre gyakrabban jelenik meg az az igény, hogy olyan modellek is szülessenek, amelyek a kvalitatív megjelenítést ötvözik a korábbi, elsősorban kvantitatív megközelítéssel. Nagyon jó módszernek bizonyul a fuzzy kognitív térképek alkalmazása, mert lehetőséget adnak a paraméterek és kapcsolataik kvalitatív leírására is. Ahhoz, hogy kognitív térképeket állítsunk fel és értékeljünk, az adathalmazok begyűjtése és feldolgozása szükséges. Első kísérleti csoportunk a szerbiai közoktatásból származott. A paraméterek, tényezők összefüggését ezután alapvető következtetési szabályok felállításával kezdtük vizsgálni, mégpedig úgy, hogy Mamdani-féle következtetési rendszert alkalmaztunk, felhasználva a paraméterek statisztikai feldolgozását a tagsági függvények meghatározására. Az általános és középiskolai tanulók eredményességére vonatkozó, számunkra elérhető adatok alapján állítottuk fel a kölcsönösségi táblázatokat, vizsgáltuk az adatszerkezeteket statisztikai szempontból. Ezután fuzzy következtetési szabályokat állítottunk fel a kapcsolatrendszerek vizsgálatára és megszerkesztettünk statisztikai összefüggések alapján egy statikus kognitív térképet, amit különböző scenáriók alapján vizsgáltunk. Ez a kognitív térkép lesz az alapja a későbbiekben a prediktív céllal felállítandó, tanuló fuzzy kognitív térképnek, amely segítségével vizsgálni tudjuk majd az oktatási rendszerek paramétereinek összefüggéseit, kölcsönhatását, és ennek alapján össze tudjuk hasonlítani a különböző oktatási rendszereket.

Kulcsszavak: oktatási rendszer, modellezés, kognitív térkép, fuzzy következtetési rendszerek

A KRIPTOVALUTA ELFOGADOTTSÁGA A MAGYARORSZÁGI EGYETEMI HALLGATÓK KÖRÉBEN

Bálint Krisztián, Takács Márta, Tóth Alex

A hagyományos fizetési eszközök, mint például az arany, ezüst és papírpénz mellett a XXI. században megjelent a kriptovaluta, egy új alternatív pénznem. A kriptovalutát kezelő Bitcoin a központi főkönyv helyett egy decentralizált főkönyvet használ, tehát nem tartozik egyetlen ország joghatóságának, illetve jegybankjának a felügyelete alá sem, ehelyett matematikai modellek segítségével jól tervezett biztonsági háttérrel jegyzi a tranzakciókat.

Kutatást végeztünk, hogy feltárjuk, hogy a digitális generáció, a tanulók, egyetemi hallgatók hogyan vélekednek erről a vitatott pénznemről, használták-e már azt. A vizsgálati mintában két Magyarországi egyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem Gazdasági és Társadalomtudományi Kara, valamint az Óbudai Egyetem Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ hallgatói vettek részt, akik képzési programjuk (közgazdaságtan, informatika) alapján várhatóan ismerik ezt a valutát.

A kapott eredmények alátámasztották a téma aktualitását, hiszen a hallgatók 72%-a hallott már a Bitcoinról, azonban Bitcoin-tranzakciókat még nem bonyolítottak le. A megkérdezettek 97%-a mindeddig nem hallott Bitcoin-konferenciáról, ahol a tranzakciók részleteiről lehet tájékozódni. Nem találkoztak a kriptovalutával az oktatásban sem, de számos külföldi egyetemen választható tárgy formájában már bevezetésre került kapcsolódó tárgy. A hallgatók megosztották a Bitcoin jövőjének megítélését illetően, hiszen arra a kérdésre, hogy magyarországi viszonylatban az elkövetkező 5 évben a Bitcoin hogyan fog érvényesülni egy öt fokozatú Likert-skálán mérve, a következő válaszokat adták: 17% szerint nem fog érvényesülni, míg 28% szerint kicsit és 16% szerint teljes mértékben érvényesülni fog.

Kulcsszavak: Bitcoin, digitális generáció, kriptovaluta

LÉPÉSEK EGY VILÁGMÉRETŰ FOGYASZTÁSIGÖRBE- KATALÓGUS LÉTREHOZÁSA FELÉ

Beretka Sándor

Az energiapiac megnyitása a versenyalapú, szabad kereskedelem előtt alapjaiban változtatta meg a villanyáram-elosztó rendszereket. Kulcsfontosságúvá vált a fogyasztók szokásainak, viselkedésének megértése. Az automatizált fogyasztásmérő rendszerek óránkénti (esetenként még gyakoribb) mérései a szolgáltatókat óriási mennyiségű adattal látják el, amelyek elemzéséből meghatározhatók a fogyasztók szokásai. E szokások a megfigyelt fogyasztó (háztartás) életvitelétől függnnek, ezért a hasonló fogyasztók csoportonként is kezelhetők.

A dolgozat első részében egy csoportosító algoritmus kerül bemutatásra, mely egy jelöletlen adathalmazból kvalitatív jellemzőket nyer ki, amiket jellemző vektorral ír le. Az így kapott vektor tulajdonsága, hogy hasonló fogyasztási görbék esetében két vektor megfelelő elemeinek értékei viszonylag közel állnak egymáshoz, így egy ehhez illő algoritmussal, a jellemző vektorok alapján végrehajtható a fogyasztási görbék csoportosítása. A csoportok egységesebb kezeléséhez meghatározható egy reprezentatív fogyasztási görbe, mellyel a csoport tagjainak szokásai leírhatóak, illetve megjeleníthetőek. Az így kapott reprezentatív fogyasztási görbe, jellemző vektor és egy sorszám hármából megalkotható egy fogyasztásigörbe-katalógus eleme.

A dolgozat második részében egy világméretű fogyasztásigörbe-katalógus létrehozásához illő szolgáltatást és annak magas szintű architektúráját írom le, mely képes az óriási adatmennyiség feldolgozására, katalogizálására, illetve a katalógus adatainak kinyerésére, összehasonlítására. A szolgáltatás bemutatása után a szolgáltatás követelményeiről és ezek lehetséges megoldásairól lesz szó, melyet a világméretű fogyasztásigörbe-katalógus felhasználási lehetőségeinek elemzése zár.

Kulcsszavak: fogyasztási görbe, csoportosítás, katalógus, világméretű, szolgáltatás, architektúra

NÉHÁNY KVALITATÍV ANTROPOLÓGIAI JELLEMZŐ ELOSZLÁSA KÉT VAJDASÁGI MINTÁBAN

Borsos Éva, Czékus Géza, Horák Rita

A XXI. században a Kárpát-medencét az elvándorlás jellemzi. Az emberek a nagyobb fizetések, a jobb élet reményében Európa nyugati országaiba költöznek családjukkal együtt. Néhány év alatt Vajdaság etnikai és antropológiai mintázata teljesen megváltozott.

Ezek a változások megfigyelése, feltárása végett alakult meg az embertani műhely 2015 októberében. A műhely keretein belül 18 darab kvalitatív és 34 darab kvantitatív antropológiai tulajdonság kerül lemérésre, megfigyelésre.

A munka néhány minőségi jellemzővel kapcsolatos eredményt mutat be. Az adatok két mintából származnak: a magyarkanizsai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola martonosi kihelyezett tagozatából és az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karáról. A felmérésben eddig megközelítőleg 250 egyén vett részt.

Az eredmények azt mutatják, hogy a vizsgált jellemzők domináns, illetve recesszív formája is előfordul mindkét csoportban.

Kulcsszavak: antropológia, kvalitatív jellemzők, tanulók, egyetemi hallgatók

A PALICSI-TÓ ÉS A LUDASI-TÓ KELETKEZÉSE (FÖLDTANI KUTATÁSOK ALAPJÁN)

Gaudényi Tivadar

A földtani kutatások alapján Palicsi-tó és a Ludasi-tó ugyanabban a geológiai korban és azonos körülmények között jött létre. Genetikailag ezek a tavak a Duna–Tisza közén, a déli szikesek területén helyezkednek el. Mindkét tó a szikes tavak osztályába tartozik és a már majdnem teljesen feltöltődött patak völgyben helyezkedik el (ez a patak völgy a Körös-ér területének a déli pereme, amelynek a Tisza felé van lefolyása), amely a Telecskai-dombok és a szabadkai homokvidék között helyezkedik el. Legvalószínűbb, hogy a holocén folyamán képződött a patak völgy, amelynek még időszakosan (utoljára 1942-ben, egy tíznapos időszakban) lefolyása volt a Tisza medrébe. Az északi, illetve északnyugati szelek, amelyek a patak völgyet feltöltötték (leginkább homokszemcse-nagyságú laza kőzetekkel) és az antropogén hatás (mindenekelőtt az intenzív mezőgazdasági termelés) is hozzájárult ahhoz, hogy az egykori kopár homokos területről a patak vízgyűjtőjébe jelentősen kevesebb víz jusson. A természetes folyamatokhoz és a tavak feltöltéséhez hozzájárul a felgyorsult eutrofizáció és a szervesanyag-felhalmozódás, amely a szabadkai szennyvízelvezető rendszerhez köthető.

Kulcsszavak: Palicsi-tó, Ludasi-tó, szikes tavak, Vajdaság, Szerbia, geológia, paleogeográfia

A BÜKK (FAGUS SYLVATICA) ÉLETTANI JELLEMZŐINEK VÁLTOZÁSA A VEGETÁCIÓS IDŐSZAK SORÁN

Horák Rita, Slobodanka Pajević, Milan Borišev, Nataša Nikolić, Mirjana Bojović,
Milan Župunski, Danijela Arsenov

Az erdei ökoszisztémák állapotának követése a megváltozott klímakörülmények között nagy jelentőséggel bír, hiszen a CO² szintjének stabilizálásban fontos szerep jut ezeknek a növényeknek. Különösen lényeges az őshonos populációk élettani paramétereinek követése, mindenekelőtt a csapadék mennyiségének/szárazságnak a függvényében.

A kutatás méréseit három természetvédelmi területen: a Fruška gorán, a Tarán és a Kopaonikon végeztük el. A kutatásban a bükk (*Fagus sylvatica*) populációinak élettani jellemzőit figyeltük meg a vegetációs időszak során. A kapott adatokat összevetettük a szerbiai meteorológiai központ által megállapított csapadék mennyiségével.

Arra jutottunk, hogy a csapadék mennyiségének csökkenése negatívan befolyásolta a bükkpopulációk élettani jellemzőit, ugyanakkor arra más tényezők is hatással voltak, mint a hőmérséklet, a domborzati és talajtényezők. Fontosnak tartjuk, hogy a továbbiakban átfogóbb kutatások is irányuljanak erre a problémakörre, amely során a különböző abiotikus faktorok kombinált hatása is kivizsgálásra kerül.

Kulcsszavak: erdők, élettani jellemzők, csapadék

A 3D VIDEÓ JÖVŐJE: FREE VIEWPOINT TELEVISION

Huszák Árpád

A 3D videó új generációja a Free Viewpoint Video (FVV), melynek lényege, hogy a felhasználók interaktív módon változtathatják a megjelenített nézőpontot. A modell alapú, számítógépes 3D grafikával ellentétben az FVV valós kamerák képét használja a képszintézishez. Az egyedi nézőpontok előállításához több nagy felbontású kamera képe szükséges, melyek IP hálózaton való továbbítása az FVV képszintetizáló egységhez újabb nehézséget jelenthet, főleg abban az esetben, ha maga a felhasználó eszköze végzi ezt a feladatot. Az előállított kép minősége annál jobb, minél közelebb helyezkednek el egymáshoz a kamerák, vagyis minél több kamerát alkalmazunk. Ugyanakkor a nagyszámú kamerakép átviteléhez jelentős átviteli kapacításra van szükség, ami hatékony átviteli megoldások nélkül nem lenne megvalósítható, hiszen a megnövekedett forgalom gyorsan túlterhelné a hálózatot. A perspektíva folyamatos változása gyakori kameraváltásokat generálhat, ami komoly problémát jelenthet, hiszen ha nem sikerül időben kézbesíteni egy új kameraképet és mélységképeket, akkor a lejátszás megszakad jelentősen rontva a felhasználói élményt. Megvizsgáltuk, hogyan befolyásolja a szolgáltatás minőségét az, ha nem csak szomszédos kamerákat választhatunk a nézőpont előállításához, hanem egymástól távolabb elhelyezkedőket is. A nagyobb távolságban lévő kamerák alkalmazásával ugyan romlik a szintetizált kép minősége, azonban csökkenteni tudjuk a kameraváltások gyakoriságát, ami hibás nézőpont-predikció esetén szakadást okoz a lejátszásban. A szolgáltatás megvalósításához számos részfeladatot kell megoldani, a képrögzítés, -tömörítés, -átvitel/képszintézis és -megjelenítés területén. Ha a folyamatlánc minden eleme hibátlanul és kimagasló módon képes működni, csupán akkor várhatjuk, hogy a tartalom-előállítók is támogassák ezt a technológiát, melytől most már valóban a nagy áttörést várják sokan a 3D videózás területén.

Kulcsszavak: 3D, Free Viewpoint Video, multimédia

A II. TÍPUSÚ CEFEIDÁK ŰRTÁVCSŐVEL NÉZVE

Jurković I. Mónika

A II. típusú cefeidák radiális, pulzáló, változó csillagok. Jelentőségük kettős: egyrészt a távolság méréséhez elengedhetetlen periódus-fényesség relációjuk olyan esetekben is használható, amikor más típusú csillagok már nem észlelhetők, másrészt evolúciós és hidrodinamikai szempontból a kis tömegű változó csillagok tanulmányozására (modellek segítségével) kiválóan alkalmasak. A Kepler űrtávcső a K2 megfigyelési missziójában több II. típusú csillagot is megfigyelt. Előadásomban a KT Sco és M80-V1 csillagok méréseiből nyert eredményeket szeretném bemutatni.

Kulcsszavak: csillagászat, pulzáló változócsillagok, űrtávcső

HÁROM ONLINE KURZUS TÖBBSZEMPONTÚ VIZSGÁLATA

Kovács Cintia, Balázs P. Dorottya

Az online oktatás mellett többek között az az általános érv szól, mely szerint az költséghatékony és rugalmas időbeosztással bír. Ezen érvek alapján állítottuk össze a három körben indított (2015–2017) Tudatos és biztonságos internethasználat alapjai online kurzusunk tananyagát, melynek középpontjában a tudatos és biztonságos internethasználat, az online zaklatások és a digitális lábnyom jelenségei állnak.

A kutatás több szempontot figyelembe véve vizsgálja az adott kurzusokat, középpontjában a beiratkozott személyek aktivitása áll, azt vizsgáltuk, hogyan változott a tesztek pontszáma a kezdeti lelkesedéstől az utolsó kattintásig, illetve a három kurzuson átítelve, mennyi időt szántak a tanulók egy teszt kitöltésére. Lényeges kérdésként jártuk körül, hogy sikerességüket befolyásolták-e a határidők, a nemi vagy életkori sajátosságaik, az eltérő platform használata, az ott eltöltött idő vagy bármilyen külső motiváció.

A kutatás kulcsfontosságú megállapításai között szerepel az, hogy a külső motiváció megléte összefügg a keretrendszerben eltöltött idő mennyiségével és szignifikánsan összefügg a kurzus teljesítésével. Jelentős és fontos következtetés, hogy a keretrendszerben eltöltött idő szignifikánsan összefügg a MOOC felületen megvalósított eredményesség változójával.

Kulcsszavak: online kurzus, tesztek, aktivitás, e-beadandó

A VAJDASÁGI MEZŐGAZDASÁG AKTUÁLIS JELLEMZŐI

Kovács Sárkány Hajnalka, Kovács Vilmos

Az elmúlt időszakban a vajdasági mezőgazdaságot az előregedett géppark, az elmaradott termesztéstechnológia és a mezőgazdászok egyre magasabb életkora jellemezte. Ez azonban változni látszik, az iparágban egyre nagyobb teret nyernek a magasan szakképzett, nagy termőterületeket megművelő fiatal gazdák. Emellett tetten érhető az, hogy egyre kevesebben és egyre nagyobb földterületeken végzik a mezőgazdasági tevékenységet. A közelmúltban a termelés struktúrájában is változások mentek végbe.

A tanulmány célja betekintést nyújtani a vajdasági mezőgazdaság főbb jellemzőibe, különös tekintettel a 2004-től kezdődő időszakra vonatkozóan.

Kulcsszavak: Vajdaság, mezőgazdaság, területi jellemzők

ÉLELMISZER-VÁSÁRLÁSI SZOKÁSOK

Kovács Vilmos, Kovács Sárkány Hajnalka

A XXI. században a nemzetközi áruházláncok megjelenésével és kínálatával megváltoztak a fogyasztói, vásárlói szokások. A friss piaci termékeknek versenyezniük kell a multik portékájával. A nagynevű és -múltú élelmiszer-előállítóknak az áruházláncok saját márkás termékeivel kell azonos eladótérben versenyezniük. A kutatásunkban megvizsgáltuk a fogyasztók vásárlási szokásait, márkahűségét. Munkánkban arra kerestük a választ, hogy a kis- és középvállalkozások hogyan találják meg a helyüket a megváltozott és globalizált élelmiszer-vertikumban.

Kulcsszavak: élelmiszer, minőség, vásárlás

KRITIKUS INFRASTRUKTÚRÁK INFORMÁCIÓS RENDSZEREI A FELHŐBEN – BIZTONSÁGI DILEMMÁK

Lendák Imre

A dolgozat célja elemezni azokat az információs biztonsággal kapcsolatos dilemmákat, amelyekkel olyan cégek találkoznak, amelyek kritikus infrastruktúrákat üzemeltetnek és az információs rendszereiket teljességükben vagy részben felhő rendszerekre (angolul: cloud computing) szeretnék váltani. Kritikus infrastruktúra alatt azokat a rendszereket értjük, amelyek olyan szolgáltatásokat biztosítanak, amelyek nélkül a mai társadalom működése szinte elképzelhetetlen lenne, pl. villamosenergia rendszer, ivó- és szennyvíz ellátás, pénzügyi rendszer. A felhő alapú rendszerre való áttérésnek különböző okai lehetnek, pl. a megfelelő szakemberek hiánya, költség optimalizálás, a legújabb információs rendszerek jelentős tárhely- és adatfeldolgozási igényei, egyes funkciók ritka használata miatt alig használt hardverek stb.

A dolgozat elemzi az infrastruktúrákat üzemeltető cég üzemirányítási központja és a felhő alapú számítógépes központ közötti kapcsolat megvalósításának lehetőségeit, illetve a kommunikációs variációkat magában a távoli cloud központban. Az elemzés emellett kiterjed a cloud központ által kínált osztott, illetve dedikált számítógépes rendszerekre is, mind az adatfeldolgozás és az adattárolás terén. Megvizsgálja a felhő alapú szolgáltatók által nyújtott megoldásokat e téren. A különböző megoldásokat az információs biztonság lencséjén keresztül elemezzük, elsősorban a kritikus információs rendszerek rendelkezésre állására, az adatok integritására és titkosságára való tekintettel. Elemzés tárgyát képezik a különböző lehetséges támadási pontok és meghibásodások, amelyek a kritikus infrastruktúrák valós időben történő felügyeletét és irányítását befolyásolhatják, pl. a kommunikációs csatornák hibája vagy a rendszergazda hibája miatt fellépő problémák (pl. adatvesztés, téves konfiguráció megadása), virtuális gép elleni támadás a cloud központban. A dolgozat kulcseredményeként javasolunk egy olyan információs rendszer architektúrát, amely maximális információs biztonságot nyújt az érdekelt cégeknek, a megfelelő szintű információs biztonság megőrzése mellett.

Kulcsszavak: kritikus infrastruktúra, információs rendszer, információs biztonság

A BORSÓ ALKALMAZHATÓSÁGA A SERTÉSEK TAKARMÁNYOZÁSÁBAN

Lengyel László

A vajdasági szántóföldeken az elmúlt években növekedni kezdett a takarmányborsó vetésterülete. Egy új fenotípus kezdett elterjedni, amely alacsonyabb növekedésű és több kacsot növeszt mint a hagyományos fajták és ezáltal támasztó növény nélkül is vethető. Az Újvidéki Növénynevelési Intézet adatai alapján egyre több gazda vet borsót akár kérődzők takarmányozása céljából, de sokan érdeklődnek a sertések takarmányozhatóságáról is ezzel a fehérjeforrással. A kísérlet folyamán Yorkshire típusú sertésekkel etettünk borsót, és az állatok testtömeg-gyarapodását, övkörméretét, vízfogyasztását, viselkedését és egészségügyi állapotát figyeltük és hasonlítottuk össze az extrahált szójadarát fogyasztó csoport termelési adataival. A kísérlet eredményeként elmondható, hogy a takarmányborsó értékes és gazdaságilag is indokolt fehérjeforrás lehet térségünk kisgazdaságaiban a sertések takarmányozásában.

Kulcsszavak: takarmányborsó, alternatív hüvelyes növények, sertések, takarmányozás

MATEMATIKAI MODELLEK A DISZKRÉT TOMOGRÁFIÁBAN

Lukić Tibor

A tomográfia olyan tudományterület, amely projekciós adatok alapján történő digitális képek rekonstruálásával foglalkozik. A tomográfiai eljárás egyik fő előnye, hogy lehetővé teszi a nem-destruktív jellegű vizsgálatokat, vagyis segítségével betekintést nyerhetünk a vizsgált objektum belső felépítésébe anélkül, hogy rombolnánk vagy megsértenénk azt. Felhasználása széleskörű, kiemelten jelentős alkalmazása a humán medicina, az ipar és a biztonsági vizsgálatok területén. Munkánkban megemlítjük a Computer Tomography (CT), Positron Emission Tomography (PET) és az Electron Tomography (ET) módszereket. A diszkrét tomográfia digitális képek rekonstrukciójával foglalkozik, melyek általában csak néhány szürke árnyalatot tartalmaznak. Kutatói munkánk során főleg DT rekonstrukciós problémák megoldásával foglalkozunk. A rekonstrukciós feladatok megoldására energiaminimalizációs modelleket vizsgálunk és fejlesztünk. E modellek a feladathoz megfelelően alkalmazkodó energiafüggvény minimalizálására támaszkodnak. Az eredmények minősége sokban függ az alkalmazott regularizációs megoldástól, mely a megoldásról feltételezett, ún. a priori információk rekonstrukciós eljárásba történő beépítését hivatott elősegíteni. A kutatói munkánk fő célja új matematikai modellekre támaszkodó regularizációs típusok fejlesztése és alkalmazása. Bemutatásra kerülnek az általunk eddig kifejlesztett regularizációs megoldások, amelyek egyrészt alakleírókra (angolul: shape descriptors) támaszkodnak. Megvizsgáljuk és bemutatjuk továbbá a nem konvencionális képrácsokra (háromszög- és hatszögrács) általunk kifejlesztett energiaminimalizációs módszereket. A javasolt módszerek kiértékelésénél összehasonlító kísérleti eredményeket mutatunk be, alkalmazva a state-of-the-art módszereket az adott területről.

Kulcsszavak: alkalmazott matematika, képfeldogozás, diszkrét tomográfia, optimalizációs módszerek

PROJEKTÍV, KONJUGÁLT GRADIENS MÓDSZEREK A NEMLINEÁRIS, MONOTON EGYENLETRENDSZEREK NUMERIKUS MEGOLDÁSÁRA

Pap Zoltán

A dolgozat fő témája a monoton egyenletrendszerek numerikus megoldása. Az iparban és a természettudományokban sok olyan folyamat, illetve probléma létezik, amelyet nemlineáris egyenletrendszerek segítségével lehet felírni. A nagy alkalmazási területnek köszönhetően egyre jobban aktuálissá válik a monoton egyenletrendszerek megoldásának tanulmányozása is.

A kutatás fő célja egy olyan módszercsalád tanulmányozása és fejlesztése, amely a hipersíkok projekciójának módszerét és a konjugált gradiensek módszerét ötvözi, kihasználva mindkét eljárás pozitív tulajdonságait. A dolgozat az eljárás elméleti tulajdonságait tanulmányozza, valamint a teljesítményét összehasonlítja más módszerek teljesítményével konkrét nagy dimenziójú tesztfeladatokon. Az összehasonlítás a Matlab programban történt. Az eredmények bizonyítják, hogy az eljárás versenyképes a többi módszerhez viszonyítva. Mivel az eljárás nem követeli a deriváltak kiértékelését és a konjugált gradiensek módszere nem memóriaigényes, ezért a módszer nagy dimenziójú monoton egyenletrendszerek megoldására is alkalmas.

Kulcsszavak: monoton egyenletrendszer, hipersíkok projekciója, konjugált gradiensek módszere

GAMIFICATION AZ OKTATÁSBAN

Pintér Róbert, Sanja Maravić Čisar

Ebben a munkában a gamification (játékosítás – szabad fordításban) alkalmazásának lehetőségeivel foglalkozunk. Célunk, hogy ezzel az új lehetőséggel hatékonyabb tudástranszfert biztosítsunk az oktatási folyamatban. A gamificationt elsősorban marketinges célokra, az alkalmazottak jobb motiválására, az egészséges életmód népszerűsítésére és egyéb nem oktatással kapcsolatos célok elérésére használják. A szerzők szerint megfelelő módszertan segítségével a játékosítás alkalmazható az oktatásban is.

Kulcsszavak: gamification, oktatás, motiváció

DIGITÁLIS KÉPKOMPRESSZIÓS MÓDSZEREK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Póth Miklós

A digitális képfeldolgozás a számítástechnika egyik leggyorsabban fejlődő részterülete napjainkban. Nagy jelentősége van az orvosi diagnosztikában, a gépi tanulásban, valamint az ipari alkalmazásokban. A képfeldolgozás egyik fő problémája a tárolás. A képpontok számától és a színmélységtől függően a tárolandó kép jelentős helyet foglal el a számítógép memóriájában. Egy tipikus kép akár több mint egymillió képpontot is tartalmazhat, ezért több megabájt memóriát igényel. A mozgókép esetében a helyzet csak rosszabbodik. Ezért fontos kidolgozni olyan eljárásokat, amelyek csökkentik a digitális képek tárolására szükséges memóriát. A képek többfajta redundanciát is tartalmaznak, ezek kiküszöbölése lehetővé teszi az optimálisabb tárolást. Azt az eljárást, amellyel a képek tárolására szükséges memóriát csökkentjük, képkompressziónak (képtömörítésnek) nevezzük.

A képkompressziós eljárásokat több módon oszthatjuk fel. Az egyik felosztás a veszteséges, illetve a veszteség nélküli képkompresszió. A veszteség nélküli kompressziónál a megőrzött információból teljesen vissza lehet állítani a digitális képet, míg a veszteséges kompressziónál a helyreállítás csak részleges.

Egy másik felosztásnál a módszerek abban különböznek, hogy a tömörítést a képtartományban vagy a transzformált tartományban végezzük-e. Ebben a publikációban éppen ezeket az eljárásokat, algoritmusokat fogjuk tanulmányozni.

A képtartománybeli tömörítést úgy végezzük, hogy a digitális képet először bitsíkokra bontjuk, utána pedig egyes síkokat elhagyunk. A kép tartalmától és az igényelt minőségtől függően akár a reprezentációhoz szükséges bitek felét is elhagyhatjuk.

A transzformált tartományban (frekvenciatartományban) a tömörítést a jól ismert diszkrét koszinusz transzformáció (DCT) segítségével végezzük. Ennek a lényege, hogy a képben szereplő alacsony frekvenciákat megőrizzük, a magas frekvenciákat pedig elhagyjuk.

Mind a két tömörítési eljárásnál objektív és szubjektív módon elemezzük az eredményeket. A szubjektív kritérium abból áll, hogy a szemlélők tapasztalatuk alapján véleményezzék a kapott képminőséget. Az objektív kritérium pedig abból áll, hogy tömörítés után kiszámoljuk a jel és a zaj viszonyát (PSNR) az eredeti és a tömörített képek között.

A publikáció végén ismertetjük a következtetéseket és javaslatot adunk arra, hogy mikor milyen tömörítési algoritmusokat használjunk.

Kulcsszavak: képtömörítés, bitsíkok, DCT, jel/zaj viszony

EGY SZTOCHASZTIKUS OPTIMALIZÁLÁSI PROBLÉMA LEHETSÉGES MEGOLDÁSI MÓDSZEREI

Rožnjik Andrea, Péics Hajnalka

A munkában optimalizálási problémával foglalkozunk, ezen belül a determinisztikus és a sztochasztikus optimalizálási problémák összehasonlításával. Bemutatjuk, hogy egy sztochasztikus optimalizálási problémát hogyan oldhatunk meg SAA-approximáció segítségével, illetve VSS-eljárással. A módszereket példákkal illusztráljuk.

Kulcsszavak: sztochasztikus optimalizálási probléma, SAA-approximáció, VSS-eljárás

SÁRGA ÉS PIROS VILMOSKÖRTE-PÁLINKA ÉRZÉKSZERVI ÉS KÉMIAI VIZSGÁLATA

Rózsa Péter

A vilmoskörte-pálinka a köztudatban rendkívül elismert és nagyra becsült termék, az úgynevezett nemes pálinkák kategóriájába tartozik. A vilmoskörte-pálinkáknál két fajtát ismerünk: a sárga és a piros körtéből készült termékeket. A kutatás célja az volt, hogy bebizonyítsuk a sárga vilmoskörte-pálinka jobb minőségét és elfogadottságát a fogyasztók körében. A sárga és a piros vilmoskörte-pálinka érzékszervi vizsgálatánál a piros vilmoskörte-pálinka bizonyult jobbnak. A kémiai vizsgálatnál pedig a sárga vilmoskörte úgynevezett vezéaromája nagyobb mértékben mutatható ki. A kutatás eredményei alapján megállapítható, hogy nem bizonyítható a sárga vilmoskörte-pálinka dominanciáját a fogyasztók körében, annak ellenére, hogy itt a vezéaroma-vegyület nagyobb mennyiségben van jelen mint a piros vilmoskörte-pálinkában.

Kulcsszavak: sárga vilmoskörte-pálinka, piros vilmoskörte-pálinka, érzékszervi vizsgálat, kémiai vizsgálat

INTELLIGENS KÖZLEKEDÉSI RENDSZEREK A JÖVŐ VÁROSAIBAN

Simon Vilmos

A modern városok közlekedése egyre kaotikusabb, növekvő légszennyezettséggel, balesetekkel. Pár éve még a sci-fi világába tartozott az önjáró autók, a rajban repülő drónok látványa a városokban. Ez már egyre inkább realitássá kezd válni, az ICT iparág is gőzerővel vetette bele magát az autonóm járművek és az Internet of Things szenzorrengetegének fejlesztésébe, vagyis az automatizált közlekedési rendszerű városok megteremtése egyre közelebb áll a valósághoz.

Az előadás keretében bemutatásra kerül a jövő intelligens városainak közlekedése: az egymással kommunikáló önjáró autók (Vehicle-to-X) kommunikációs megoldásai, a rajban repülő drónok (flocking) feladatelosztási mechanizmusai, a városi környezetet behálózó szenzorhálózatok (Internet of Things) illetve a járókelők és autósok okostelefonjainak szenzoradatait felhasználó közösségi érzékelés (crowd sensing). Választ adunk azon kérdésekre, hogy ezek hogyan kapcsolódnak mind össze, hogyan lehet segítségükkel optimalizálni a városi közlekedést, hogyan lehet új felhasználóbarát alkalmazásokat fejleszteni rájuk.

Kulcsszavak: okos városok, intelligens közlekedési rendszerek, autonóm rendszerek

A MÁGNESES TÉR MÉRÉSÉN ALAPULÓ TERMÉKLOKALIZÁCIÓ AZ IPARI TERMELÉSBEN

Tarján László

A gyártási sorokban mozgó termékek és a termelésben alkalmazott szerszámok lokalizációja a teljes termelési folyamat alatt fontos információt nyújthat a termékek mozgásáról, amelyet többek között a termelés folyamatának optimalizálása során is fel lehet használni. Mivel zárt területeken a műholdakon alapuló rendszerek nem alkalmazhatóak, más megoldásra van szükség. Manapság már sok e célú rendszer, valamint módszer került kifejlesztésre, a szenzoros hálózatokon alapulótól a kamerás rendszereken alapuló lokalizációig. Ezeknek a rendszereknek már jól ismertek az előnyeik és hátrányaik is, és a gyártási folyamat egyes részeinél alkalmazzák is őket. Sajnos széleskörű alkalmazásuk (a teljes termelés folyamatán keresztül) még mindig nincsen jelen, mivel az említett rendszerek alkalmazása igen bonyolult és drága. Ebben a munkában egy új hozzáállást mutatunk be, amely a mágneses tér mérésén alapul Hall-érzékelők segítségével. A lokalizáció kicsi, de erős neodímium mágnesek és Hall-érzékelők használatával történik. A munka bemutatja a lokalizáció célját szolgáló érzékelők, illetve mágnesek lehetséges elrendeződését a gyártási sorok mentén, illetve a folyamat szimulációjának eredményeit.

Kulcsszavak: lokalizáció, termelésfolyamat-optimalizáció, Hall-érzékelők, neodímium mágnesek

NYÁRFÁK (POPULUS SPP.) ALKALMAZÁSA FITOREMEDIÁCIÓRA

Tarján Tobolka Albina

Az ökológiai problémák hierarchiájában kiemelt helyet foglal el a szennyezett talaj és víz, ami kifejezetten negatívan hat a környezetre és az emberre. Különböző műszaki, biológiai és technológiai megoldások közül ezek tisztítására alkalmas a fitoremediáció, amely eredményes és gazdaságos módszer.

A fitoremediáció olyan víz-, illetve talajtisztító rendszerre vonatkozik, melyben növények segítségével szénhidrogéneket, klórozott oldószereket, peszticideket, fémeket, tápanyagokat, fenolokat távolítanak el a talajból. Ily módon tisztíthatók a talaj, a talajvíz, az üledék, a felszíni vizek vagy a szennyvíz. A növények és mikrobiológiailag aktív gyökérszónájuk a szennyező anyagokat értékes biomasszává alakítják, ami különböző módon felhasználható, illetve nehézfémek esetében elégetéssel újrahasznosítható. A dolgozat bemutatja a fitoremediáció speciális folyamatait is (fitoextrakció, fitostabilizáció, fitostimuláció, fitotranszformáció, fitovolatilizáció, gyökérszűrés). Példákon keresztül elemzi a folyamat sikerességét (pl. a növények száraz anyagra számítva 2% tömegnyi szennyező anyagot képesek felhalmozni, üvegházi körülmények között akár 4%-ot is).

A dolgozat ismerteti a fitoremediációra alkalmazható növényfajokat, különös hangsúlyt fektetve a nyárfákra (*Populus* spp.) mint erőteljes gyökérszétű és szárú, nagytermetű és gyors növéssű fajtákat. Áttekinti a nyárfák alkalmazásában eddig elért eredményeket, valamint ismerteti az alkalmazás során megmutatkozó legfőbb előnyöket (viszonylag kis költségek, nagy területek kezelhetősége, alkalmazhatóság elő- és utókezelésként) és hátrányokat (nagy időigény, időjárás- és klímfüggőség, esetleges szennyezőanyag-maradék).

Kulcsszavak: fitoremediáció, nyárfák, víztisztítás, talajtisztítás

V. A REZÜMÉK SZERZŐI ÉS INTÉZMÉNYEIK

Arsenov, Danijela	Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Újvidék
Badis Róbert	Szegedi Tudományegyetem
Bagány Igor	Óbudai Egyetem, Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola
Balázs P. Dorottya	e-Régió civil szervezet
Bálint Krisztián	Ivan Goran Kovačić
Beretka Sándor	University of Novi Sad
Berze Gizella	Szegedi Tudományegyetem, Doktori Intézet
Bojović, Mirjana	Educons Egyetem, Környezetvédelmi Kar, Újvidék
Borišev, Milan	Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Újvidék
Borsos Éva	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Burány Mária Terézia	Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar
Csányi Erzsébet	Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
Czékus Géza	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Dudás Attila	Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Újvidék
Gaudényi Tivadar	Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia - "Jovan Cvijić" Földrajzi Intézet, Belgrád
Grabovac Beáta	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Horák Rita	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Huszák Árpád	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest
Imamović, Enisa	„Duna – az együttműködés folyója” Nemzetközi Tudományos Fórum, Belgrád
Jurković I. Mónika	Astronomical Observatory of Belgrade
Kabók József	Tartományi Felsőoktatási és Tudományos Kutatási Titkárság
Kapás Mónika	Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Oktatás és Társadalom Doktori Iskola

Kovács Cintia	e-Régió civil szervezet
Kovács Sárkány Hajnalka	European-cert Kft.
Kovács Vilmos	European-Cert Kft.
Kulcsár Sarolta	Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskola
Lendák Imre	Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Újvidék
Lendák-Kabók Karolina	Társadalmi Nemek Központ, Újvidéki Egyetem
Lengyel László	Szent István Egyetem, Zentai Konzultációs, Központ
Lukić Tibor	Újvidéki Egyetem, Műszaki Tudományok Kara, Újvidék
Magyar Attila	Gottfried Wilhelm Leibniz Universität Hannover
Maravić Čisar, Sanja	Subotica Tech
Máté Emese	Óvó- és Edzőképző Főiskola, Szabadka
Molnár Csikós László	Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Nikolić, Nataša	Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Újvidék
Novák Anikó	Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
Pajević, Slobodanka	Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Újvidék
Palásti Andrea	Művészeti Akadémia, Újvidék
Pap László	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest
Pap Tibor	Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Földtudományi Doktori Iskola
Pap Zoltán	Subotica Tech - College of Applied Sciences
Pécs Hajnalka	Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar, Szabadka
Pintér Róbert	Subotica Tech
Póth Miklós	Subotica Tech, Subotica
Rožnjik Andrea	Újvidéki Egyetem, Építőmérnöki Kar, Szabadka
Rózsa Péter	Zentai Pálinkabírálok Társasága
Samu János	Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
Samu-Koncsos Kinga	Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola
Simon Vilmos	Budapest University of Technology and Economics

Stojić Karanović Edit	„Duna – az együttműködés folyója” Nemzetközi Tudományos Fórum, Belgrád
Szőke Anna	Kiss Lajos Néprajzi Társaság
Takács Márta	Óbudai Egyetem/Neumann János Informatikai Kar, Budapest, Magyarország és Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka, Szerbia
Tarján László	Újvidéki Egyetem, Műszaki Kar
Tarján Tobolka Albina	Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar
Tóth Alex	Szabadkai Városi Múzeum
Vass Dorottea	Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pécs
Župunski, Milan	Újvidéki Egyetem, Természettudományi-matematikai Kar, Újvidék

TUDOMÁNYOS TÁVLATOK
VAJDASÁGI MAGYAR TUDÓSTALÁLKOZÓ 2017

REZÜMÉKÖTET

Felelős szerkesztő: Lendák Imre
Szerkesztette: Grabovac Beáta, Novák Anikó
Műszaki szerkesztő: Kazinczy Szilveszter, Pece Bunford Melitta

Kiadó

Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács
Újvidék, Mišić vajda u. 1.
vmat@vmat.rs
<http://www.vmat.rs>

Újvidék, 2017

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

3(048.3)
5/6(048.3)
811.511.141(048.3)
821.511.141.09(048.3)

VAJDASÁGI Magyar Tudóstalálkozó (2017 ; Szabadka)

Tudományos távlatok [Elektronski izvor] : rezümékötet / Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2017, [Szabadka, 2017. április 8.] ; [szervezők Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács, Újvidék [és] MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság, Budapest [és] Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (Újvidéki Egyetem), Szabadka [és] Hungarológiai Kutatóközpont (Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszak), Újvidék ; szerkesztette Grabovac Beáta, Novák Anikó]. - El. knjiga. - Újvidék : Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács, 2017

Način dostupa (URL): www.vmat.rs. - Nasl. sa pristupne stranice. - Opis izvora dana 6. 4. 2017. - El. publikacija u formatu pdf opsega 60 str. - A rezümék szerzői és intézményeik: str. 58-60.

ISBN 978-86-89095-09-8

1. Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (Újvidék) 2. Magyar Tudományos Akadémia (Budapest). Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság 3. Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (Szabadka) 4. Bölcsészettudományi Kar (Újvidék). Hungarológiai Központ

a) Друштвене науке - Апстракти b) Природне науке - Апстракти c) Мађарски језик - Апстракти d) Мађарска књижевност - Апстракти

COBISS.SR-ID 313628935